

عنوان مقاله:

اثربخشی آموزش خلاقانه حل مسئله به روش تریز در ارتقای مهارتهای حل مسئله با تاکید بر نقش واسطه ای تفکر انتقادی و احساس تعلق به مدرسه

محل انتشار:

فصلنامه ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، دوره 11، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

نرگس بهرامی - دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

سید علی حسینی المدنی - استادیار، گروه روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

سعید متولی - استادیار، گروه روانشناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

فاطمه خوبی - استادیار، واحد شهریار، دانشگاه آزاد اسلامی، شهریار، ایران

خلاصه مقاله:

زمینه: حل مسئله مهارتی ارزشمند است که ارتقای آن با استفاده از برنامه آموزش خلاقانه حل مسئله (تریز) می تواند پیامدهای مثبت تحصیلی و غیر تحصیلی برای دانش آموزان به همراه داشته باشد و آنها را برای رویارویی با چالش ها و مسئله های مختلف آماده سازد. هدف: هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش خلاقانه حل مسئله به روش تریز در ارتقای مهارت های حل مسئله با تاکید بر نقش واسطه ای تفکر انتقادی و احساس تعلق به مدرسه بود. روش: طرح پژوهش نیمه آزمایشی با پیش آزمون - پس آزمون و گروه گواه به همراه دوره پیگیری بود که در آن ۳۰ دانش آموز به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و به صورت کاملا تصادفی در گروه گواه و آزمایشی گماشته شدند. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانش آموزان دختر پایه ششم ابتدایی منطقه ۵ شهر تهران در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ است. گروه ها در سه مرحله پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری به پرسشنامه های مهارت های حل مسئله کسیدی و لانگ (۲۰۰۶)، تفکر انتقادی ریتکس (۲۰۰۳) و احساس تعلق به مدرسه بری، بتی و وات (۲۰۰۴) پاسخ دادند. برای تحلیل داده ها از الگوی چند نشانگر چند پاسخ در قالب حداقل مربعات جزئی استفاده شد. یافته ها: نتایج نشان داد که آموزش تریز می تواند به شکل مستقیم تفکر انتقادی و احساس تعلق به مدرسه را و به شکل غیرمستقیم مهارت های حل مسئله را ارتقاء دهد. در مجموع در مدل آزمایشی و مدل پیگیری کلیه ضرایب مسیر معنادار تشخیص داده شدند و مدل مفهومی پژوهش در مرحله پس آزمون توانست ۵۱ درصد از واریانس احساس تعلق به مدرسه، ۴۱ درصد از واریانس تفکر انتقادی و ۵۶ درصد از واریانس مهارت های حل مسئله را تبیین کند. نتیجه گیری: نتایج پژوهش بیانگر اهمیت و تاثیر آموزش تریز در یک محیط تحصیلی بوده که به آموزگاران کمک می کند با استفاده از روش های آن زمینه را برای ارتقای مهارت های حل مسئله، تفکر انتقادی و احساس تعلق به مدرسه دانش آموزان فراهم سازند.

کلمات کلیدی:

حل مسئله، تفکر انتقادی، تعلق به مدرسه، تریز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1282272>

